

ANWB-fietsroute 4 Weerribbenroute

43 km

De Weerribben (en ook De Wieden) zijn een gevolg van onze energiebehoefte. De vraag naar brandstof in voorgaande eeuwen leidde ertoe dat grote stukken veen werden opgegraven, gedroogd en als turf verscheept en verstoofd. De naam Weerribben herinnert aan de techniek van de turfwinning. Het veen werd gewonnen uit 'trekgaten' of 'weren' en gedroogd op naastliggende 'legakkers' of 'ribben'.

START

1 Vlak buiten Ossenzijl ligt het **Bezoekerscentrum De Weerribben**.

Verlanding

Tegenwoordig zijn De Weerribben een natuurpark van water en riet waar zeldzame vogels als roerdomp en purperreiger zich thuisvoelen. Met het nabijgelegen De Wieden behoren De Weerribben tot de belangrijkste moerasgebieden in Noordwest-Europa. Na de veenwinning begon in het gebied de verlanding. In dat proces groeit het open water langzaam dicht en vanaf de oevers ontwikkelen zich riet en mattenbies. Er ontstaat een onbegaanbare 'kragge' die drijft op het water: nog geen land, maar ook geen water meer. Zodra de

kragge meer draagkracht heeft, kan zij als rietland worden geëxploiteerd. Rietteelt is in De Weerribben nog altijd belangrijk. Voor Ossenzijl en Kalenberg is het riet, dat gebruikt wordt voor dakbedekking, een belangrijke inkomstenbron. Rietgroei is echter slechts een tijdelijk stadium in het verlandingsproces. Om zo lang mogelijk riet te kunnen oogsten werd om het rietland een dijk gelegd. Een windmolen zorgde voor het benodigde water. Windmolens kunnen echter de verlanding niet tegenhouden en de kwaliteit van het riet gaat uiteindelijk achteruit, zodat oogsten niet meer loont. Dan kunnen struiken en bomen zich ontwikkelen. Als de natuur haar gang gaat, ontstaat in het volgende stadium een moerasbos. Om echter de diverse verlandingsstadia met bijbehorende dieren te behouden, worden trekgaten opgehouden. Riet- en hooilanden worden jaarlijks gemaaid opdat ze niet veranderen in moerasbos. Doordat het hooiland schraal blijft, krijgen bijzondere planten als rietorchis en dotterbloem een kans.

2 Het **Braambos** is een loofbos met fraaie eikenlaan.

3 Het vervolg van de fietsroute gaat door een landschap dat gekarakteriseerd wordt door **bosjes en houtwallen**. De houtwallen dienden als erfafscheiding en gingen verstuiving tegen van onbegroeide akkers. Bovendien leverden ze brandhout.

4 Tussen **Steenwijk** en **Muggenbeet** ligt een weidelandschap met moderne boerderijen. Het kanaal **Steenwijkerdiep** werd tussen 1617 en 1632 gegraven op de plek van de natuurlijke voorganger, de Steenwijker Aa.

5 Vlak bij **Kalenberg** ligt de **Kloosterkooi**. Daar werden vroeger eenden gevangen.

Molen De Wicher (Kalkhoven Fotografie)

- P** Bezoekerscentrum De Weerribben. De fietsroute loopt langs het bezoekerscentrum.
- C** Ossenzijl. Kalenberg Café De Weerribben, Hoogeweg 9, vlak bij Molen De Wicher.
- B** Steenwijk Rijwielshop Het Station Steenwijk, Stationsplein 2, tel. 0521 - 513 991 (zo. en feestdagen voor 14.00 uur gesloten, met kerst beide dagen gesloten). Ca. 7 km naar route.

